نگاه بیرون

دعوت ایران به کنفرانس سوریه تصحیح یک تاکتیک اشتباه

theguardian

ترجمه: مهدی نوریان

● آمریکا مخالفت طولانی خود را با حضور ایران در مذاکرات صلح برای پایان‌دادن به جنگ داخلی سوریه تغییر داد تا راه را برای رسیدن به راه‌حلی دیپلماتیک به منظور پایان‌دادن این تعارض چهارساله هموار کند. مقام‌های آمریکایی در واشنگتن اصرار داشتند که دعوت از ایران اقدام چندجانبه درستی بود و بیان کردند که بر مخالفت عربستان با حضور ایران در مذاکرات روز جمعه وین فایق آمدند. حدود دو سال پیش بود که پیشنهاد مشابهی به ایران برای حضور در پیش از مذاکرات ژنو شد که در اقدامی عجولانه توسط «بان کی مون»، دبیرکل سازمان ملل متحد، و بعد از مخالفت شدیداللحن آمریکا، بریتانیا و گروه‌های مخالف سوری لغو شد. اما ادامه تعارض خونین و بن‌بست دیپلماتیک، با بحران رو به وخامت پناه‌جویان نیز همراه شد و از طرفی دخالت نظامی روسیه نیز باری را بر دوش جامعه بین‌الملل قرار داد تا رهیافت سیاسی جدیدی برای پایان‌دادن به جنگ پیدا کنند.حضور ایران، که در کنار روسیه از متحدان اصلی دولت سوریه بوده، عامل مهمی در آوردن بازیگران خارجی رقیب به روی صحنه تعارض سوریه بوده است تا در تلاشی مشترک بر سر پایان‌دادن جنگ توافق کنند. ایالات متحده بر این مسئله اصرار می‌ورزد که هدف اصلی مذاکرات صلح هنوز حذف بشار اسد است. آمریکا معتقد است بشار اسد مسئول کشته‌شدن عده زیادی از غیرنظامیان بوده است. «جان کربی»، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا روز سه‌شنبه در واشنگتن به خبرنگاران گفت: «هدف نهایی طرف‌های گفت‌وگو رسیدن به چارچوبی برای انتقال سیاسی موفق در سوریه است که نتیجه آن دولتی باشد که توسط اسد رهبری نشده و نماینده و پاسخ‌گوی مردم سوریه باشد». اما مقام‌های واشنگتن به این موضوع اشاره نکرده‌اند که آیا ایران نیز با این مسئله موافق است یا خیر. آنها حتی درباره این موضوع که آیا ایران دعوت به مذاکرات اتریش را می‌پذیرد یا خیر، صحبتی نکردند.

«جان کربی» اضافه کرد: «ما انتظار داریم که از ایران برای شرکت در این مذاکرات دعوت به عمل بیاید. اینکه آنها بیایند یا نیایند، بستگی به رهبران ایران دارد». لازم به ذکر است حضور ایران، که در هیچ‌کدام از مذاکرات ناموفق صلح در سوریه اتفاق نیفتاد، موفقیت چشمگیری است و نشانه روشنی از این مسئله است که مذاکرات در برنامه هسته‌ای ایران در گره‌گشایی از برخی مشکل‌ترین مسائل خاورمیانه مؤثر بوده است. «کربی» در پاسخ به سؤالی پیرامون حضور ایران در مذاکرات صلح سوریه گفت: «اطمینان از حضور طرف‌های کلیدی در این مباحثات مهم است. وزیر امور خارجه به دنبال ترغیب مباحثات و گفت‌وگوهایی از این جنس برای یافتن راه‌حل‌هایی برای موقعیت سخت سیاسی در سوریه است». قبلا آمریکا فقط به این مسئله اشاره کرده بود که ایران می‌تواند در آینده نقشی در مذاکرات ایفا کند اما «آسوشیتدپرس» که در ابتدا این گشایش را روز سه‌شنبه گزارش کرده بود، اعلام کرد عربستان‌سعودی که در کنار ترکیه، روسیه و آمریکا مذاکراتی را پیرامون صلح سوریه برگزار کردند، بعد از مباحثاتی طولانی که دربردارنده دستور مستقیمی از طرف «ملک سلمان» به «جان کری»، بود خواسته شده بود ایران به مذاکرات هفته پیش دعوت نشود. مقام‌های آمریکایی از اظهارنظر درباره دیگر شرکت‌کنندگان در مذاکراتی که قرار است روز جمعه برگزار شود، صحبتی نکردند؛ اما این را گفتند که انتظار دارند در مجموع حدود ۱۲ نفر شرکت‌کننده حضور داشته باشند. گفته می‌شود برخی گروه‌های مخالف سوری گفته‌اند در صورت حضور ایران، در مذاکرات شرکت نخواهند کرد. اما گویا آمریکا از آنها خواسته است تا متحد شوند. «کربی» گفت مخالفان میانه‌رو باید نقشی داشته باشند و آنها باید در رهیافت خود به اتحادی برسند تا جامعه بین‌الملل با آنها کار کنند. آمریکا حضور عربستان‌سعودی در مذاکرات را نیز که رقابت منطقه‌ای سختی با ایران دارد، تأیید نکرد اما این را گفت که تصمیم دعوت از ایران به‌صورت گروهی اتخاذ شده‌است. آمریکا همچنین بر موضع خود برای حضور روسیه به منظور پایان‌دادن به تعارض سوریه پافشاری کرد. مسکو بر این باور است که با حملات هوایی خود مواضع داعش را هدف قرار می‌دهد، حال آنکه واشنگتن اعتقاد دارد حملات روسیه بیشتر در راستای حفظ دولت سوریه است. اگرچه باید به این نکته اشاره کرد که دعوت از ایران نشان‌دهنده پیروزی دیپلماتیک برای روسیه است که پیش‌تر لغو دعوت ایران توسط سازمان ملل را اشتباه خوانده بود. «سرگئی لاوروف»، وزیر امور خارجه روسیه گفت تصمیم «بان کی مون» برای پس‌گرفتن دعوت دقیقه پایانی‌اش در ژانویه ۲۰۱۴، اثری منفی بر اعتبار سازمان ملل متحد به‌عنوان داوری مستقل در این تعارض داشت. برآورد می‌شود این جنگ داخلی تلخ حداقل ۲۵۰ هزار کشته برجای گذاشته باشد و منجر به مهاجرت اجباری بیش از ۱۱ میلیون نفر از خانه‌شان شده باشد.

نشست وین برگزار شد

پرونده سوریه دور یک میز

زینب اسماعیلی، خبرنگار شرق از وین: درها را باز و بسته می‌کنند، یک دربان، در را به داخل می‌کشد و دیگری به خارج؛ برای ۱۸ نماینده‌ای که صبح جمعه رودرروی هم کنار یک میز نشسته‌اند تا به راه‌حلی درباره کلاف سردرگم سوریه برسند. هرکدام سهمی در ماجرا دارند؛ یک نفر سلاح داده، دیگری آموزش نظامی، یکی دیگر بستر دستیابی به پول را فراهم کرده، یکی هم مستشار فرستاده و... . از یک سو مسئله مبارزه با تروریسم و داعش در میان است و در دیگر سو، آینده سیاسی سوریه. از ابتدای ماجرا، هرکس دنبال برکرسی‌نشاندن راه‌حل خود بود و اکنون سوریه آن شده که نباید. اکنون حمله هوایی روسیه و کمک مستشاری ایران میدان را دچار دگرگونی اساسی کرده و مناسب‌ترین فرصت برای راه‌اندازی نشست حل بحران سوریه فرارسیده است. اگرچه فرصت‌های بسیاری از دست رفته که هزینه آن را مردم سوریه پرداخته‌اند.

سوریه بعد از توافق

وین، شهری که بیش از سه ماه پیش، نوزاد توافق هسته‌ای در آن چشم به دنیا گشود، اکنون پیش‌قدم میزبانی مذاکرات سوریه شده است. اگرچه مخالفت درباره حضور ایران در این نشست تا آخرین ساعات ادامه داشت، بااین‌حال روسیه و آمریکا بر عربستان فائق آمدند و بالاخره اولین نشست سوریه از پس پنج سال بحران، با حضور ایران در وین آغاز شد. نکته متمایزکننده این نشست نسبت به نشست مشابه آن در هفته گذشته و نشست‌های بی‌ثمر ژنو ۱ و ۲ این است که از ابتدا پیش‌شرطی برای نشست گذاشته نشد؛ درحالی‌که پنج‌سال بحران در سوریه به دلیل اختلاف عقیده بر سر ادامه حیات سیاسی بشار اسد بود. ظریف، وزیر خارجه ایران، در ابتدای ورود به وین گفت ایران بدون هیچ پیش‌شرطی در این نشست حضور یافته است؛ نشستی با حضور نمایندگانی از ۱۷ کشور و اتحادیه اروپا و سازمان ملل، به عنوان دو نهاد بین‌المللی که در روز پاییزی و سرد وین بیش از هشت ساعت طول کشید. شنیده‌ها حاکی از این است که یکی از محورهای اساسی این نشست، تشکیل دولت انتقالی است و طرفین بر این موضوع توافق دارند. اگرچه در میانه مذاکره، حسین امیرعبداللهیان، معاون عربی آفریقایی وزیر خارجه ایران، موافقت ایران برای کناره‌گیری بشار اسد از قدرت در یک دوره شش‌ماهه را تکذیب کرد. بازی روی میز سوریه اگر پیچیده‌تر از روبیکس هسته‌ای نباشد، سهل‌تر از آن نخواهد بود. اگرچه سوری‌ها هم باور دارند که بعد از مسئله هسته‌ای، نوبت بحران سوریه است که راه‌حلی برای آن اندیشیده شود.

عربستان در گوشه میز

در نشست وین تقریبا همه آنها که دستی در آتش، از برافروختن تا فروکاستن آن دارند، حضور یافتند؛ وزیران خارجه ایران، لبنان، عراق، روسیه، آمریکا، فرانسه، انگلیس، آلمان، قطر، امارات متحده عربی، عربستان، اردن، عمان، ترکیه، مصر، قائم‌مقام وزیر خارجه چین، رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا و نماینده سازمان ملل در امور سوریه. به گفته سخنگوی وزارت خارجه ایران، ظریف با تأیید بالاترین مقامات کشور در این مذاکره حضور یافته است. میز نشست به طرز متفاوتی اولویت‌بندی شده بود؛ به ترتیب زمان وزارت. اگر چه این هم یک عرف دیپلماتیک است، اما عمدتا ترتیب نشستن با حروف الفباست. این بار اما با اولویت وزرات، جان کری و سرگئی لاوروف، وزرای خارجه آمریکا و روسیه کنار استفان دی میستورا، نماینده دبیر کل سازمان ملل در صدر جلسه قرار گرفتند و مابقی وزرا در دو سوی میز. در نبود سعودالفیصل، وزیر خارجه چندین‌دهه‌ای عربستان، عادل الجبیر، وزیر خارجه تازه کار عربستان انتهای میز جاگیر شد و مقابلش فدریکا موگرینی، تنها بانوی حاضر در مذاکرات نشست که او هم کم‌سابقه‌تر از دیگران است. بزرگ‌ترین غایب این نشست، بشاراسد است، رئیس دولت چندین‌ساله سوریه بحران‌زده و درگیر جنگ که از دولت دومش که با انتخابات در میانه جنگ آغاز شد هم هنوز بیش از نیمی باقی مانده است. بحران در سوریه اکنون همه را درگیر کرده است؛ چنان‌که از ۱۷ عضو حاضر این نشست می‌توان فهمید. برخی از نشست تروریسم موجود در سوریه به کشورهایشان به چنین مذاکره‌ای دل بسته‌اند و برخی دیگر از موج پناه‌جویان سوری به مرزهایشان تازه با مسئله مواجه شده‌اند.

بازهتلی تاریخی

«امپریال»، هتلی ایستاده در کناره خیابان «رینگ»، در معماری و بنا کم از کوبورگ ندارد. با چهار مجسمه بر بالای تاق ورودی که یکی شمشیر دارد و دیگری سپر و ان یکی به تفکر نشسته و یکی دیگر به نظاره. حدود دو قرن پیش، به وسیله یک معمار ایتالیایی ساخته شده و هنوز بعد از سال‌ها که این کاخ به هتل تبدیل شده است، معماری آن آن‌قدر چشمگیر است که ابتدای ورود همه هیأت‌ها، آنها را خیره می‌کند. صبح برخی وزرا، پیاده‌روی صبحگاهی‌شان را با طی مسیر هتل خود تا محل مذاکره آغاز کردند و برخی دیگر با خودروهای تشریفاتشان راهی محل شدند، اما قبل از آن، همه به هتل بریستول سری زدند و گویا صبحانه خود را در آنجا صرف کردند. هتل محل اقامت ظریف هست. وزیر خارجه فرانسه بعد از این صبحانه در جمع خبرنگاران حرف زد و از این سخن گفت که بشار اسد در آینده سیاسی سوریه جایی ندارد و او مسئول بحران در این کشور است. موضع او مشابه همان مخالفانی بود که روز گذشته با صداهایی پرخشم مقابل هتل تجمع کردند. بااین‌حال، چندین ساعت مذاکره پیاپی در وین برای دستیابی به راه‌حل در دمشق، آغاز راهی است که به نظر می‌رسد باید برایش کفش آهنین پوشید.

بان‌کی‌مون: شرکت‌کنندگان از خود انعطاف‌پذیری نشان دهند

به گزارش «بی‌بی‌سی»، دبیرکل سازمان ملل متحد روز پنجشنبه و پیش از آغاز نشست وین خواستار انعطاف‌پذیری شرکت‌کنندگان در اجلاس بین‌المللی بررسی بحران سوریه شد. بان‌کی‌مون، با ابراز امیدواری از اینکه نشست بتواند راهی برای پایان دادن به فاجعه انسانی ناشی از جنگ داخلی سوریه بیابد، از تمامی شرکت‌کنندگان خواسته است، «انعطاف‌پذیری» لازم را داشته باشد. بان‌کی‌مون که در یک نشست خبری در مادرید، اسپانیا، سخن می‌گفت، با استقبال از حضور ایران در اجلاس وین گفت از اینکه مقامات ارشد چندین کشور برای وضعیت سوریه جلسه تشکیل داده‌اند، دلگرم شده‌ام.

دبیرکل سازمان ملل ابراز امیدواری کرد که شرکت‌کنندگان با هر دیدگاه و نگرش سیاسی‌ای که دارند، با این موضوع به شکلی انعطاف‌پذیر برخورد کنند و به جای دنبال‌کردن «نگرش محدود ملی، از خود کیفیت رهبری جهانی نشان دهند». وی گفت هر چه جنگ داخلی سوریه طولانی‌تر شود، مردم آن کشور و جهانیان رنج بیشتری متحمل خواهند شد و فاجعه انسانی ناشی از آن ابعاد وسیع‌تری خواهد گرفت و در ادامه تأکید کرد: «مانند همیشه، تکرار می‌کنم که این بحران راه‌حل نظامی ندارد».

آمریکا: طرف‌های مذاکرات سوریه حضور ایران را مهم می‌دانند

«جان کربی»، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا، نیز گفته است نظر طرف‌های گفت‌وگو درباره بحران سوریه، از جمله جان کری، وزیر خارجه ایالات متحده، این است که حضور ایران در مذاکرات وین، اهمیت دارد. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا، تأکید کرده است واشنگتن به‌هیچ‌وجه موافق فعالیت‌های ایران در سوریه نیست، اما ایالات متحده اکنون به این نتیجه رسیده است که برای ایجاد یک گذار سیاسی در سوریه، حضور ایران در مذاکرات لازم است.

سخنگوی وزارت خارجه ایالات متحده می‌گوید دیدار کوتاهی بین وزیران خارجه ایران و آمریکا، محمدجواد ظریف و جان کری، در وین و درباره برنامه جامع اقدام مشترک انجام شده است.

کربی تأکید کرده است دیدار صورت‌گرفته بین کری و ظریف درباره موضوع اجرای توافق اتمی بوده است. لازم به ذکر است که در ساعات پایانی روز جمعه و پس از پایان‌یافتن نشست وین درباره سوریه، ظریف و کری برای دومین بار با محوریت توافق هسته‌ای ایران به گفت‌وگو پرداختند.

گفت‌وگوهای هسته‌ای در حاشیه وین ۲

گفت‌وگوهای هسته‌ای ایران و آمریکا و نماینده ۱+۵، روز پنجشنبه و روز جمعه برگزار شد. جلسه هماهنگی موضوعات هسته‌ای و چگونگی اجرای برجام، از جمله درباره رآکتور اراک بین هیأت‌های کارشناسی ایران و آمریکا و نماینده ۱+۵، به ریاست «حمید بعیدی‌نژاد»، مدیرکل امور سیاسی و امنیت بین‌المللی و عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای، در هتل بریستول برگزار شد. به گزارش خبرنگار اعزامی «شرق» به وین، این نشست که تا آخرین ساعات روز پنجشنبه و بعد از آن تا عصر روز جمعه نیز ادامه پیدا کرد، بر محور جزئیات اجرای برجام استوار بود. یکی از بحث‌ها تنظیم سندی درباره بازطراحی رآکتور اراک بود که از ابتدا دنبال ارائه سند مکملی بودند که مراحلی از آن مانده و در این نشست هم درباره آن مذاکره شد. دو یا سه مورد از موضوعات فنی برجام مانده که یکی کیفیت ماشین‌های IR1 و دومی استانداردسازی فرمول اندازه‌گیری سو بوده است. به گزارش ایسنا، چگونگی کاهش سانتریفیوژها و نیز اطمینان‌حاصل‌کردن آژانس و ۱+۵ از این است که سانتریفیوژهای IR1 در طول اجرای هشت‌ساله برجام ارتقا پیدا نکنند و نیز برطرف‌کردن برخی از نکات مبهم در رابطه با سند رسمی اراک و همچنین چگونگی حل‌وفصل موضوع PMD و قطع‌نامه‌ای که قرار است که از سوی ۱+۵ در رابطه با اعلام پایان سؤالات آژانس، درباره مسائل گذشته و حال به شورای حکام تا قبل از اجرای برجام ارائه شود، از دیگر موارد فنی به بحث گذاشته شده در این نشست است. این‌ها مواردی هستند که براساس آنچه در برجام نوشته شده است، باید پیش از ورود به مرحله اجرا حل شوند. یکی دیگر از بحث‌ها، هم‌زمانی اقدامات و محورهای پیش‌نویس قطع‌نامه‌ای است که ۱+۵ باید بعد از گزارش آمانو به شورای حکام ارائه کند. جلسه شورای حکام ۱۵ دسامبر است و گزارش به طور عرفی دو هفته قبل از آن باید منتشر شود. تا بعد از آن، موضوع پی‌ام‌دی رفع شود. یک مقام آگاه مذاکرات از رفع پی‌ام‌دی (مسائل حال و گذشته) در روند پیش‌رو ابراز خوش‌بینی کرده است. محمدجواد ظریف و جان کری نیز در رابطه با برخی موضوعات و هماهنگی‌ها برای اجرای برجام با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند.

امیرعبداللهیان» معاون عربی-آفریقایی وزیر خارجه:

موضوع زمان‌بندی کنار رفتن اسد با تلاش‌های ایران منتفی شد

شرق: «حسین امیرعبداللهیان» معاون عربی-آفریقایی وزیر خارجه در خصوص نشست وین ۲ با بیان اینکه شرکت‌کنندگان توانستند روی یک متن اولیه ۹بندی به توافق برسند، گفت: «برخی کشورها از آغاز نشست تلاش کردند تا روی طرحی که مد نظر آمریکا بود، کار کنند و درعین‌حال طرح روسیه هم پیشنهاد شده بود». او افزود: «برای جمهوری اسلامی ایران در بررسی اولیه روشن شد که طرح روسیه به دیدگاه‌های ایران نزدیک است اما بیانیه و مفاد آن به‌طور دقیق مورد توجه قرار گرفت». او اولین نتیجه را توجه به اصول مهم ازجمله حفظ حاکمیت، وحدت و تمامیت ارضی در سوریه خواند و گفت: «با چانه‌زنی فراوان به این رسیدیم که صرفاً مردم سوریه باید آینده خودشان را تعیین کنند و برای آن تصمیم بگیرند». او ازجمله نکات مهم بیانیه را تأکید بر حاکمیت، استقلال، تمامیت ارضی و وحدت ملی سوریه و اینکه هیچ‌کس به دنبال تجزیه این کشور نیست برشمرد و گفت: «درمورد سرنوشت بشار اسد نیز در طرح پیشنهادی آمریکا جدول زمان‌بندی برای پروسه انتقالی پیش‌بینی شده بود که با تلاش ظریف قرار بر این شد که هیچ جدول زمان‌بندی راجع به آن در بیانیه پایانی نداشته باشیم بلکه فراتر از آن درنهایت تصویب شد که مردم سوریه نسبت به سرنوشت خود تصمیم خواهند گرفت». او افزود: «مبارزه با تروریسم و تشکیل روند سیاسی، خروجی این نشست بود که در بیانیه پایانی آمد». همچنین به گزارش «مهر»، «جان کری»، وزیر خارجه آمریکا، در پایان نشست مذاکرات صلح سوریه در وین در کنفرانسی مشترک با «سرگئی لاوروف»، وزیر خارجه روسیه و «استفان دی میستورا» شرکت کرد. او از توافق طرفین برای برگزاری انتخابات آزاد با نظارت سازمان ملل خبر داد. به گزارش «خبرگزاری فرانسه» «جان کری» گفت: «آمریکا، روسیه و ایران درباره سرنوشت بشار اسد، توافق ندارند». به گفته او، بازیگران مهم توافق دارند که نهادهای سوریه نباید متلاشی شوند. «کری» با بیان اینکه سیاست کشورش درباره سوریه تغییر نکرده است گفت: «نباید به داعش اجازه داد در سوریه حکومت ایجاد کند». او ضمن قدردانی از کشورهای شرکت‌کننده در این کنفرانس افزود: «همه طرف‌ها بر لزوم حفظ تمامیت ارضی و نظام سکولار سوریه تأکید دارند». «لاوروف»، وزیر خارجه روسیه نیز در این کنفرانس گفت: «درباره سرنوشت رئیس‌جمهوری سوریه توافقی صورت نگرفته است و مردم سوریه هستند که باید دراین‌زمینه تصمیم بگیرند».امیرعبداللهیان همچنین درخصوص اظهارات برخی وزرای خارجه بعد از این نشست که با بیانیه مذکور در تناقض است، گفت: «بیانیه یک متن مکتوب است اما طبیعی است که هر کشوری در خارج از جلسه راجع به مسائل مهمی همچون بودن یا نبودن بشار اسد، نظرات خود را مطرح کند. بر مبنای تلاش‌هایی که در جلسه به عمل آمد، این بیانیه یک چارچوب مورد توافق به‌عنوان پایه و مبنا برای گفت‌وگوهای بعدی است اما طبیعی است آن کسانی که نظراتشان در این جلسه تأمین نشده و مخصوصا آن کسانی که با این نیت وارد جلسه شدند تا خروجی این جلسه توافق بر سر خروج اسد از قدرت باشد و چنین اتفاقی نیفتاد، ممکن است دیدگاه‌های متفاوتی داشته باشند».

کوتاه دیپلماسی

خودداری دولت بحرین از صدور ویزا برای موسویان

● **ایرنا:** «حسین موسویان»، عضو پیشین تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران که قرار بود در مورد توافق هسته‌ای و سیاست‌های منطقه‌ای ایران در کنفرانس امنیت خلیج‌فارس صحبت کند، به‌خاطر صادرنشدن ویزا از طرف دولت بحرین نتوانست در این کنفرانس حضور یابد. کنفرانس امنیت خلیج‌فارس هرساله با حضور صدها نفر از مقامات و شخصیت‌های برجسته جهانی تشکیل می‌شود و موضوع محوری آن هم در مورد امنیت خلیج‌فارس است. او با بیان اینکه سال گذشته هم تنها شرکت‌کننده از طرف ایران بوده است، افزود: «وزرای کشورهای عربی خلیج‌فارس و کشورهای غربی فضای کنفرانس سال گذشته را صددرصد علیه ایران شکل دادند اما من در مقابل هر سخنرانی که علیه ایران صحبت می‌کرد وقت می‌گرفتم و جواب او را محکم می‌دادم». موسویان گفت: «یک منبع مطلع از مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک اطلاع داد که سازمان امنیت بحرین مانع حضور من شده است».

تکذیب موافقت ایران با کناره‌گیری اسد پس از ۶ ماه

● **ایسنا:** «امیرعبداللهیان»، معاون عربی - آفریقایی وزارت امور خارجه ایران، هرگونه خبر و گزارشی مبنی‌بر اینکه ایران پذیرفته است «بشار اسد» ظرف شش‌ماه از قدرت برود قویا تکذیب کرد. برخی منابع رسانه‌ای دیروز مدعی شدند ایران با رفتن اسد ظرف شش‌ماه در نشست وین درباره سوریه موافقت کرده است.

رایس: این توافق مورد قبول من نیست اما وجود دارد

● **ایندیپندنت:** «کاندولیزا رایس»، وزیر خارجه سابق ایالات متحده، به‌طور علنی از دولت اوباما به‌خاطر امضای توافق هسته‌ای با ایران انتقاد کرد و آن را «قراردادی صدمیلیارددلاری برای بی‌ثبات‌سازی خاورمیانه خواند». او که برای اولین‌بار راجع به توافق صحبت می‌کرد گفت اگرچه «عناصر خوبی در این توافق وجود داشت»، «قیمتی که بابت آن پرداخت شد بسیار بالا بود». او در بخشی از سخنانش ادعا کرد که این توافق منجر به رقابتی تسلیحاتی در خاورمیانه خواهد شد.